

## POSTANOWIENIE

26 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 26 października 2023 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa M.S.  
przeciwko Redaktorowi Naczelnemu [...] o opublikowanie sprostowania prasowego,  
na skutek skargi kasacyjnej M.S.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie  
z 12 sierpnia 2022 r., V ACa 445/22,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.**

**(a.g.)**

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z 12 sierpnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie, po rozpoznaniu sprawy z powództwa M.S. przeciwko Redaktorowi Naczelnemu [...] o opublikowanie sprostowania prasowego, na skutek apelacji obu stron od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 14 lutego 2022 r., zmienił zaskarżony wyrok w punkcie pierwszym w ten sposób, że oddalił powództwo (pkt I.1); w punkcie trzecim w ten sposób, że zasądził od M.S. na rzecz Redaktora Naczelnego [...] kwotę 737 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt I.2.); oddalił apelację powoda (pkt II) i orzekł o kosztach postępowania (pkt III).

Powód wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości i domagał się uchylecia tego wyroku i wydania przez Sąd

Najwyższy wyroku reformatoryjnego, ewentualnie przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano istotne zagadnienie prawne, które sformułowano w formie pytania: „Czy sąd rozpoznając roszczenie o nakazanie opublikowania sprostowania jest uprawniony do dokonania korekty sprostowania, którego publikacji domaga się

powód, a jeżeli tak to w jakim zakresie zarówno, gdy chodzi o treść sprostowania, jak i jego formę?”.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. postanowienia SN: z 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; z 26 września 2005 r., II PK 98/05, i z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższych kryteriów. Sąd Najwyższy wyjaśnił w wyroku z 5 października 2022 r., II CSKP 942/22, że obowiązująca od 2 listopada 2012 r. treść art. 32 ust. 5 Prawa prasowego nie pozwala w tekście nadesłanego sprostowania dokonywać bez zgody wnioskodawcy żadnych zmian i skrótów. W aktualnym stanie prawnym wyłączone jest więc dokonywanie przez sąd, bez zgody wnioskodawcy, skrótów i zmian polegających np. na usuwaniu zbędnych fragmentów czy na ich łączeniu w spójną całość. Zakres ewentualnej korekty tekstu sprostowania jest bardzo ograniczony i sprowadza się do poprawienia błędów ortograficznych czy gramatycznych, usunięcia fragmentów obraźliwych, obelżywych, naruszających dobra osobiste innej osoby; nie są dopuszczalne zmiany merytoryczne, w tym uzupełnienie tekstu sprostowania. Dlatego wykluczona jest ingerencja sądu w tekst sprostowania, która polegałaby na jego modyfikacji.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał także na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Przewidziana w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w

związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

W analizowanej skardze kasacyjnej nie wykazano tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Podniesione zarzuty stanowią jedynie polemikę z wykładnią przepisów prawa dokonaną przez Sąd Apelacyjny. Ponadto w konstrukcji skargi zachodzi logiczna sprzeczność, ponieważ te same argumenty nie mogą jednocześnie dowodzić występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistej zasadności skargi.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c.).

a.g.

[ał]